Čtenářství

- Projekty na podporu čtenářství
  - Průzkumy četby:

a. Výzkumy čtenářské gramotnosti
b. Výzkumy čtenářství
c. Jiné např. dětské čtenářství

Problémy čtenářských výzkumů

- Nesystematičnost
- Oborová roztříštěnost
- Nereprezentativnost
- Malá znalost metodologie výzkumů
- Nedostatek financí, organizace,spolupráce…
- Výzkumy knihoven x výzkumy čtenářství

Vybrané typy výzkumů

- Výzkum čtenářství 2007 a 2010
- Výzkum uživatelské spokojenosti MZK
- Anketa Městské knihovny v Praze
- Průzkum spokojenosti uživatelů v Knihovně Univerzitního Kampusu v Brně

Výzkum čtenářství 2007

- AV ČR + NK ČR, 5-6/2007, 1 551 respondentů starších 15 let
- Klíčovým tématem výzkumu zaměřeným na čtení, byly knihovny
- typický český „knižní“ člověk je žena s vyšším vzděláním
- 83% občanů ČR přečte za rok alespoň jednu knihu
- četbě časopisů a novin se čtenář věnuje 30 minut denně, internetu v průměru 86 minut denně
- největší oblibě se těší současná oddechová beletrie

  odborná literatura 8%

- extenzivní čtenáři odborné literatury nečtou beletrii

Výzkum čtenářství 2010

- Komparativní, druhý reprezentativní výzkum AV ČR a NK Praha
- Zaměřený na čtení
- Klíčovým tématem výzkumu byla beletrie a čtení v digitální sféře
- Opět agentura DEMA
- V období 1.6. - 30.6. 2010 1550 respondentů z 225 míst ČR

Základní výsledky

- V roce 2010 patří ženy (47 %!, tj. téměř každá druhá) častěji než muži (28 %, tj. zhruba každý čtvrtý) mezi současné návštěvníky veřejné knihovny.
- Rozsah populace navštěvující knihovny oproti roku 1996 výrazně stoupl z 26 % na 40 % v roce 2010, ale je možné, že v tomto pozitivním trendu nastává v posledních letech zlom.
- Obdobný trend můžeme zaznamenat u té části populace, která knihovnu v současné době nevyužívá, ale dříve ji navštěvovala.
- Od roku 1996 dochází k výraznému návratu občanů do knihoven. V roce 1996 činil podíl těch, kteří dříve navštěvovali knihovnu, 48 %, zatímco v roce 2010 pouze 28 %

- Oproti roku 2007 neubylo nijak výrazně čtenářů, ani těch, kteří během roku navštíví veřejnou knihovnu. Výrazně však ubylo obyvatel, kteří si koupili knihu - o 25 %, což představuje - z proporčního hlediska - úbytek více než o třetinu.
- Pokud jde o sociodemografické ukazatele, tak česká čtenářská kultura (počet čtenářů) oslabila víceméně všude, nejvíce (výrazně nad průměr celého vzorku) však v těchto položkách: ve věku 25-44 let, u lidí s nejnižším vzděláním (vyučení), u lidí z nejnižších příjmových skupin a u obyvatel malých měst od 5000 do 20 000 obyvatel.

Zjištění poměru mezi pravidelnými čtenáři knih (79 %), pravidelnými čtenáři beletrie (68%), jakož i pravidelnými čtenáři časopisů (88 %).

- Vychází z toho, že více než dvě třetiny všech přečtených knih jsou knihy beletristické, přičemž pokud jde o jejich zastoupení na knižním trhu, tak zde tvoří jen 25 % veškeré titulové nabídky.
- Stále platí, že patříme v rámci Evropy a západní civilizace k zemím, kde se čte nejvíce, kde se na počet obyvatel vydává vysoce nadprůměrný počet titulů a kde se i veřejné knihovny těší silné oblibě.

Srovnání užívání internetu a čtením knih

- Na internetu nejčastěji čteme zprávy (53 %), s odstupem následují diskuse (16 %) a komentáře (10 %), beletristické texty čte na internetu jen 1 % obyvatel ČR starších 15 let. Čím jsme vzdělanější, tím méně nás na internetu zajímají diskuse, a tím více dáváme přednost zprávám.
- Věk a vzdělání jsou klíčové proměnné, které rozhodují o našem vztahu k internetu, konkrétně v jeho každodenním užívání. Čím jsme starší, tím náš vztah k tomuto médiu slábne. Rozhodující šev vede mezi věkovou kohortou nejmladších a věkem 25-34 let, stejně jako mezi věkovou kohortou 55-64 let a nejstarším věkem.
- U vzdělání je rozhodující hranicí mezi každodenními "internauty" a "neinternauty" maturita.

- V případě frekvence:
- Internet je pro nás daleko každodennějším médiem než knihy, knihy se k naší uživatelské každodennosti poutají přes třikrát méně;
- knihy nás nejvíce zaměstnávají v časovém režimu "několikrát týdně", který naopak pro internet není vůbec typický;
- knihy mají "časově-frekvenční kapitál" rozprostřen daleko rovnoměrněji než internet, internet namnoze používáme způsobem "všechno, nebo nic„ (velký počet denních uživatelů i neuživatelů);
- užívání méně než jedenkrát měsíčně je u internetu víceméně rovno neužívání, zatímco čtení knih v tomto časovém režimu je pro nás něčím zcela samozřejmým (14 %).

„Neuživatelé“

- Bývalí návštěvníci nejčastěji zdůvodňují své chování tím,
- že nemají čas chodit do knihovny (69 %). A také, že si knihy raději půjčují od přátel a známých (56 %).
- Téměř každý druhý říká, že nemá důvod chodit do knihovny (47 %).
- Sděluje také, že si nechce knížky půjčovat, protože mu vadí administrativa s tím spojená, hlídání termínů - knížky chce mít trvale doma (48 %), případně si je raději sám kupuje (42 %).
- Každý čtvrtý sděluje, že důvodem, proč už nechodí do knihovny, je to, že v ní nejsou knihy, které potřeboval (26 %), anebo aktuální, nové knížky (24 %), že se přestěhoval (24 %), a také, že nikdo z jeho známých do knihovny nechodí (25 %).
- Každý pátý uvádí, že do knihovny chodí někdo další z rodiny.Využívá tudíž této skutečnosti a knihy si půjčuje přes něho (21 %).
- O nevyhovující otevírací době se zmiňuje každý šestý (18 %).

Ti, kteří knihovny nenavštěvovali

- Zdůvodňují své chování nejčastěji tím, že nemají důvod (83 %) a čas (70 %) chodit do knihovny.
- Každý druhý z těch, kteří nikdy nevyužili knihovnu, říká, že neví, co by v knihovně dělal, nevyzná se tam, neumí si vybírat knížky apod., (51 %), že si knihy raději půjčuje od přátel a známých (48 %) nebo si je nechce půjčovat, protože mu vadí administrativa s tím spojená, hlídání termínů - knížky chce mít trvale doma (48 %).

  A také, že nikdo z jeho známých do knihovny nechodí (44 %).
- Každý čtvrtý tvrdí, že si knihy raději sám kupuje (23 %) nebo neví, kde se v blízkosti nějaká knihovna nachází (23 %).
- Každý pátý nabyl přesvědčení, že knihovny jsou pro sociálně slabší (22 %), nemají aktuální nové knížky (19 %), ani vhodnou otevírací dobu (18 %).
- Další důvody byly jmenovány méně často. Patří sem např. to, že v blízkém okolí není žádná knihovna (17 %) anebo, že do knihovny chodí někdo další z rodiny, a občan tudíž využívá této skutečnosti a když potřebuje,

Jaký potenciál mají knihovny pro oslovení veřejnosti

- Občanům, kteří přestali navštěvovat knihovnu (28 % dospělé populace), i těm, kteří ji nikdy nevyužili (34 % dospělé populace),
- byla položena doplňující otázka mapující, zda by je veřejná knihovna dokázala něčím tak zaujmout, aby ji v letošním roce navštívili. Pokud ano, co by je přimělo stát se (znovu) čtenářem veřejné knihovny.

- V kategorii bývalých návštěvníků každý druhý respondent (50 %!) odpověděl kategoricky "nic, nechci se stát čtenářem veřejné knihovny".
- V případě kladné reakce jen 3 % bývalých návštěvníků sdělila "ano, určitě". Ostatní (47 %) uvedli podmíněné "možná ano".
- V kategorii odmítajících, tj. těch, kteří nikdy nevyužili knihovnu, naprostá většina respondentů (86 %!) odpověděla kategoricky "nic, nechci se stát čtenářem veřejné knihovny".
- V případě kladné reakce ani 1 % občanů nesdělilo "ano, určitě".Všichni potenciální zájemci (14%) uvedli podmíněné "možná ano".

Co by přimělo lidi navštívit knihovnu?

Jak bývalí návštěvníci knihoven, tak i ti, kteří knihovny nikdy nevyužívali, podmiňují budoucí návštěvu knihovny téměř shodně.

- Požadují knihy, které potřebují (83 %, 81 %) a také nové atraktivní tituly (83 %, 82 %).
- Část odpovědí směřovala do provozní oblasti. Aby knihovna půjčovala knihy na dostatečně dlouhou dobu (73 %, 74 %), usnadnila a zrychlila půjčování (48 %, 43 %), aby knihovna byla blíže jejich bydlišti nebo zaměstnání (47 %, 43 %), měla výhodnější otevírací dobu (45 %, 39 %) nebo nabízela doručení výpůjček kurýrní službou (34 %, 32 %).
- Téměř dvě třetiny (67 %, 59 %) připouštějí, že by je k opětovnému návratu do knihovny mohly donutit prudce rostoucí ceny knih na trhu.

- Podnětem pro návštěvu knihovny by také bylo vyhledávání v databázích elektronických informačních zdrojů (36 %, 34 %) anebo půjčování elektronických knih přes internet (31 %, 35 %).
- V rámci odpovědi "jiné" (3 %) zazněl mj. požadavek na dostupnost požadovaných titulů, nižší sankce, útulné prostředí knihoven, požadavek "aby se tam něco zajímavého dělo", či aby bylo půjčovné v knihovně zdarma.

- ZÁVĚR

- Knihovnám se v uplynulých patnácti letech dařilo zvýšit počet dospělých (38 %), kteří využívali jejich služby. Bylo tomu proto, že dokázaly reagovat na změny potřeb svých uživatelů, modernizovaly a zkvalitňovaly své služby.
  Vytvářely nové služby založené na využití ICT a rozšiřovaly své aktivity jako informační, vzdělávací, komunitní a kulturní centra pro komunitu, ve které působí.
- V posledních letech ale výrazně narůstá podíl populace, která knihovny nikdy nenavštívila (34 %).
- Za kritický lze považovat pokles zájmu u mužské populace (45 %).
- Ti, kteří nikdy nenavštěvovali knihovnu, si mnohem méně uvědomují šíři záběru toho, co se dnes skrývá pod pojmem knihovna. To se v budoucnu může stát rizikovým faktorem například při rozhodování o financování a rozvoji knihovny.

- Naprostá většina těch, kteří knihovny využívají, je s jejich službami spokojena.

Výzkum Městské knihovny Praha

- Požadavky čtenářů na rozvoj služeb v Městské knihovně
- Rok 2010, anketa: devět tisícovek náhodně vybraných čtenářů, kteří služby knihovny aktivně využívají.
- Otázky se týkaly nejen kvality služeb a úrovně prostředí knihoven, ale i spokojenosti s výběrem knížek. Součástí dotazníku byla i otázka na důležitost knihovny jako veřejné instituce a nechybělo ani místo pro vyjádření vlastního názoru, požadavku či postřehu.
- Na dotazník reagovalo 63 % dotázaných, což představuje vysokou návratnost. Celkem 92 % respondentů je se službami knihovny spokojeno. Přesto však z odpovědí vzešla témata, kterým by měla knihovna při svých úvahách o rozvoji služeb věnovat pozornost.

Žebříček sestavený z deseti nejžádanějších témat

- e-mailový informační zpravodaj (83,72 % dotázaných
- možnost vracet libovolné knihy v jakékoli pobočce (65,88 % dotázaných)
- více knižních novinek (57,83 % dotázaných)
- otevřeno v pondělí (55,32 % dotázaných)
- více výtisků od žádaných titulů (55,1 % dotázaných)
- možnost vypůjčit si ve své knihovně knihu z libovolné pobočky (52,73 % dotázaných)
- SMS servis – např. zasílání různých upozornění (44,52 % dotázaných)
- otevřeno v sobotu a v neděli (41,95 % dotázaných)
- nabídka e-knih na internetu (41,73 % dotázaných)
- širší nabídka studijní literatury (41,58 % dotázaných)

změny na základě výsledků výzkumu

- Plán rozvoje Městské knihovny v Praze v roce 2010 obsahuje několik úkolů, které mají za cíl výrazně posílit kvalitu nabízených služeb:

  ► nové webové stránky MKP www.mlp.cz; ► sjednotí se podoba vyhledávání v on-line katalogu a na počítačích s katalogem v knihovnách,
  ► knihovna bude pokračovat v rozvoji služeb, které přibližují knihy ke čtenářům; například služba vracení všude jako trvalá součást nabídky,
  ► otevřou se nově zrekonstruované pobočky; Ruská (Dům čtení ve Vršovicích), Stodůlky (umístěna v rekonstruovaném kulturním zařízení Mlejn), Hostivař (stěhování do nových prostor) a Dědina,
  ► knihovna také vyhledá nový Knihovní řád; účinný bude od 12. 4. 2010
  ► dojde ke zpracování a vydání průvodce knihovnou pro nově zapsané čtenáře,
  ► knihovna bude pokračovat v budování e-knihovny a rozšiřování nabídky knih v elektronickém formátu.

Výzkum čtenářské spokojenosti v MZK 2010/2011

- Říjen-listopad 2010
- Vyhodnocení prosinec/leden 2011
- Dotazníkové šetření tištěnou i online formou (nástroj Likeex)
- 1190 respondentů
- rozsáhlé šetření, které mělo za cíl zjistit spokojenost uživatelů se službami, fondy a dispozicemi MZK a přinést podněty pro další rozvoj knihovny. Speciálním okruhem otázek se zjišťovala reakce na konkrétní změny učiněné v září 2010.

Hlavní okruhy zkoumání

- dispozice a knihovní prostory
- knihovní fondy
- stávající i nové knihovní služby
- spokojenost se změnami v září 2010

Podle výsledků šetření bylo osloveno 62% žen a 32% mužů.

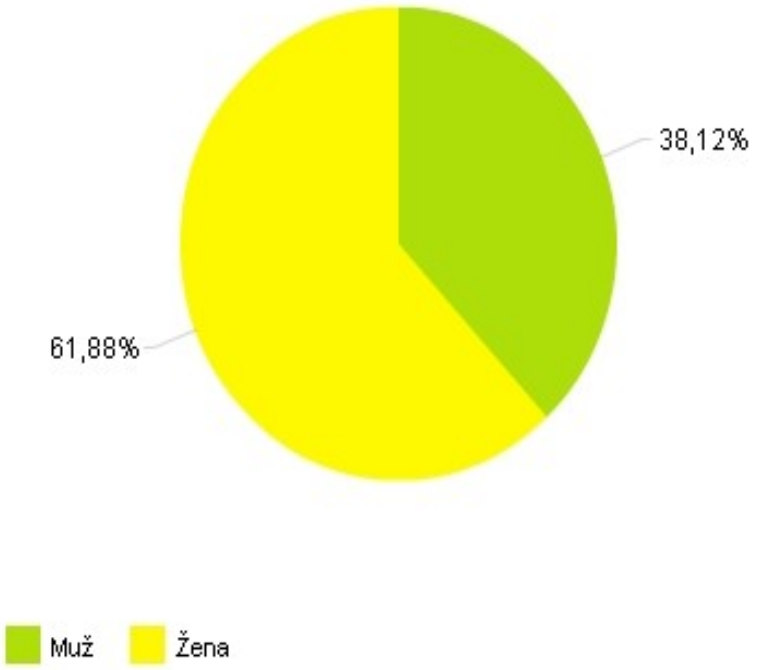

Více než polovina (55%) jsou respondenti ve věku 20-26 let, 20% respondenti ve věku 27-35 let, 10% ve věku 36-49% a stejnou měrou byly zastoupeni (u obou skupin 6%) respondenti ve věku 15-19 let a 50-65 let.

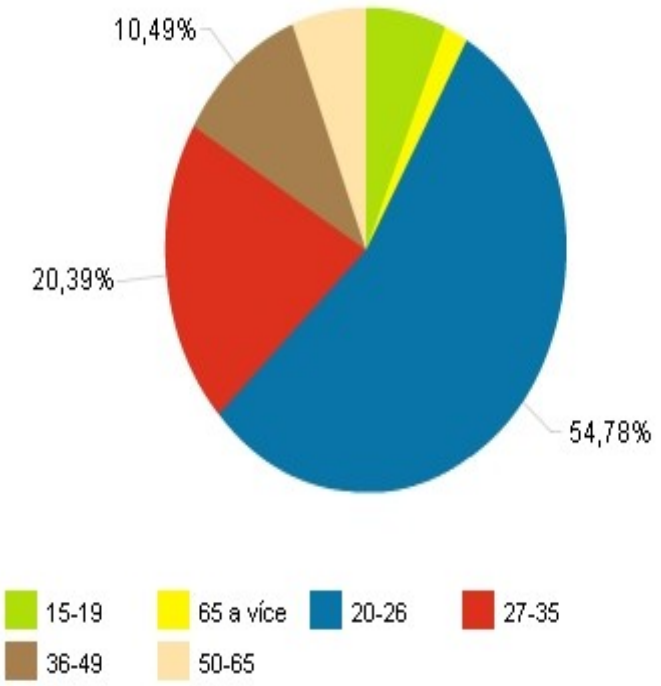

Dosažené vzdělání respondentů – největší podíl zastává započaté vysokoškolské (50%), poté ukončené vysokoškolské (28%), následuje v menší míře (7%) započaté doktorské, středoškolské (6%) a ukončené doktorské (5%).

Profesní zaměření respondentů - nejvíce byli zastoupeni studenti (60%), poté zaměstnanci (28%), a nakonec osoby výdělečně činné či podnikatelé (5%) a nezaměstnaní (2%).

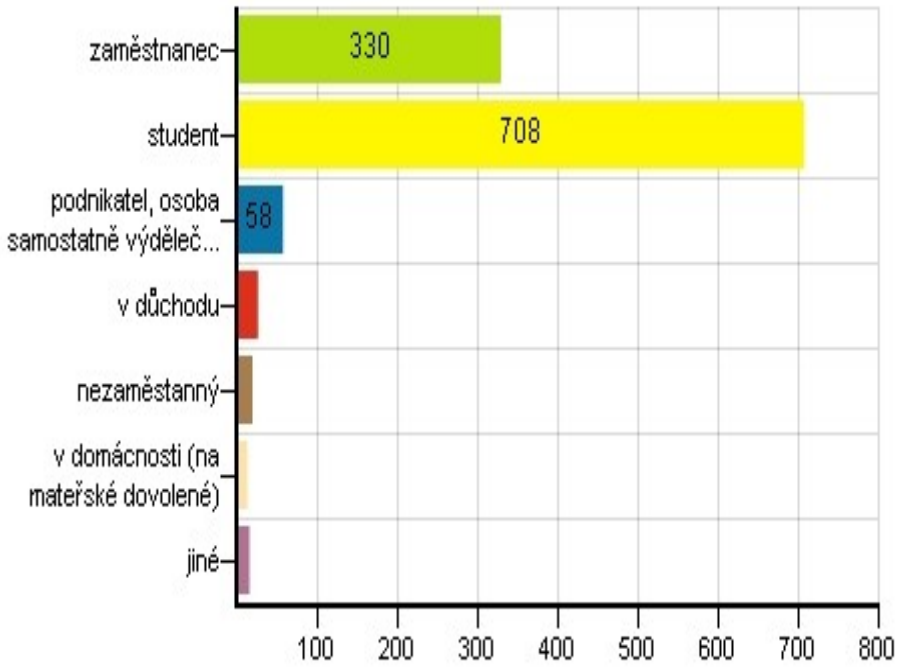

- **Nejčastějším návštěvníkem MZK je „žena (62%), vysokoškolská studentka (50%) humanitního zaměření (62%) ve věku 21 až 26 let (55%), která navštěvuje knihovnu ze studijních důvodů (71%).**

Knihovní služby

- V této části se otázky zaměřovaly zejména na využívanost a spokojenost se stávajícími službami.
- Při hodnocení úrovně těchto základních knihovních služeb bylo zjištěno, že nejvíce respondentů je spokojeno s výpůjčními službami (87%), dále s přístupem na internet (59%), na třetím místě se umístili informační a rešeršní služby (46%), kulturní akce atd. (37%). Čtvrtina uživatelů v MZK využívá meziknihovní výpůjční služby (30%)
- Názory na spokojenost s dílčími aspekty v knihovně byly doplněny otevřenými otázkami, které se zaměřovaly např. na spokojenost s webovými stránkami, s kavárnou, knihkupectvím v prostorách knihovny a nakonec na celkovou spokojenost (co se vám v knihovně nelíbí a za co byste knihovnu pochválili).

Nejvyužívanějšími jsou klasicky výpůjční služby (94%) a objednávky ze skladu (79%). Nejméně využívanou službou je tisk (3%) a kopírování (7%). Nízké procento může souviset se zaváděním nových kopírovacích strojů v době sběru dat.

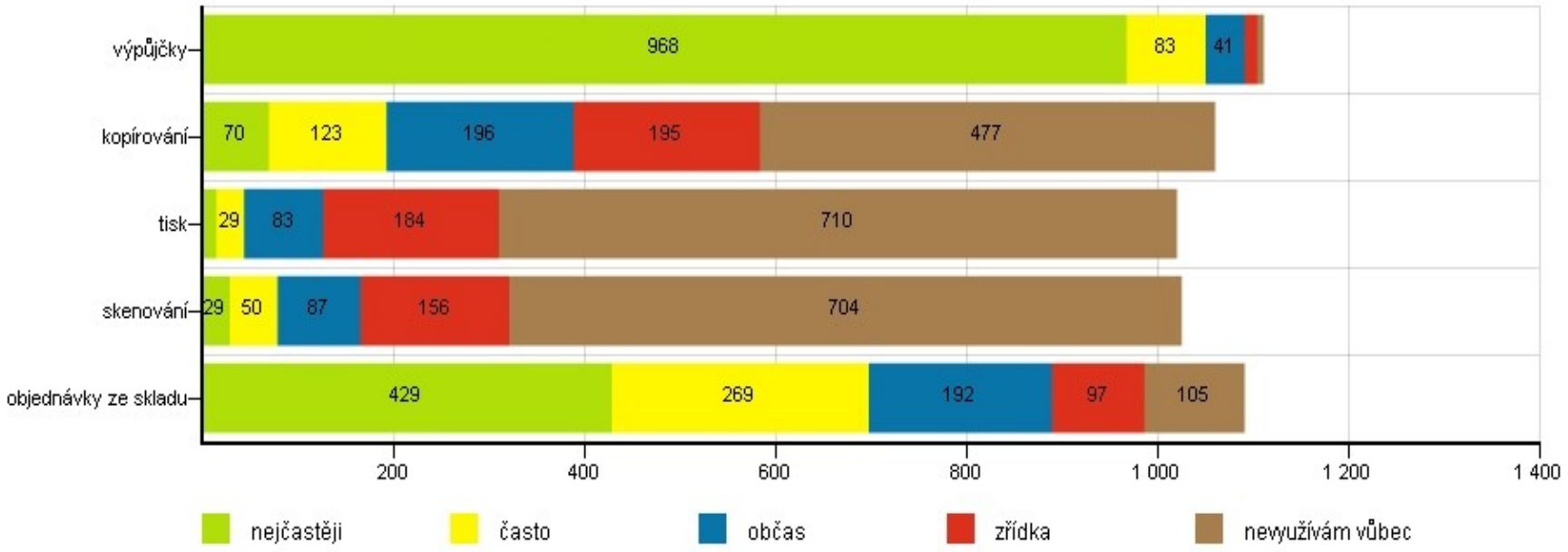

Preference nových služeb

- 1. přístroj na automatické půjčování knih (ano - 49%, ne - 20%)
- 2. přesun výdeje prezenčních výpůjček (ano - 31 %, ne - 41%)
- 3. speciální samostatná učebna s PC (ano - 25%, ne - 33%)

- V otázce na zavedení nových služeb v knihovně je zřejmé, že necelá polovina respondentů by uvítala selfcheck.

Zajímavý je ovšem podobný, téměř čtvrtinový podíl těch respondentů, kteří se nedovedli vyjádřit k přesunu prezenčních výpůjček a k selfchecku. U samostatné počítačové učebny to bylo dokonce 43%. Znamená to, že je tato oblast vůbec nezajímá, či ji nepovažují za podstatnou.

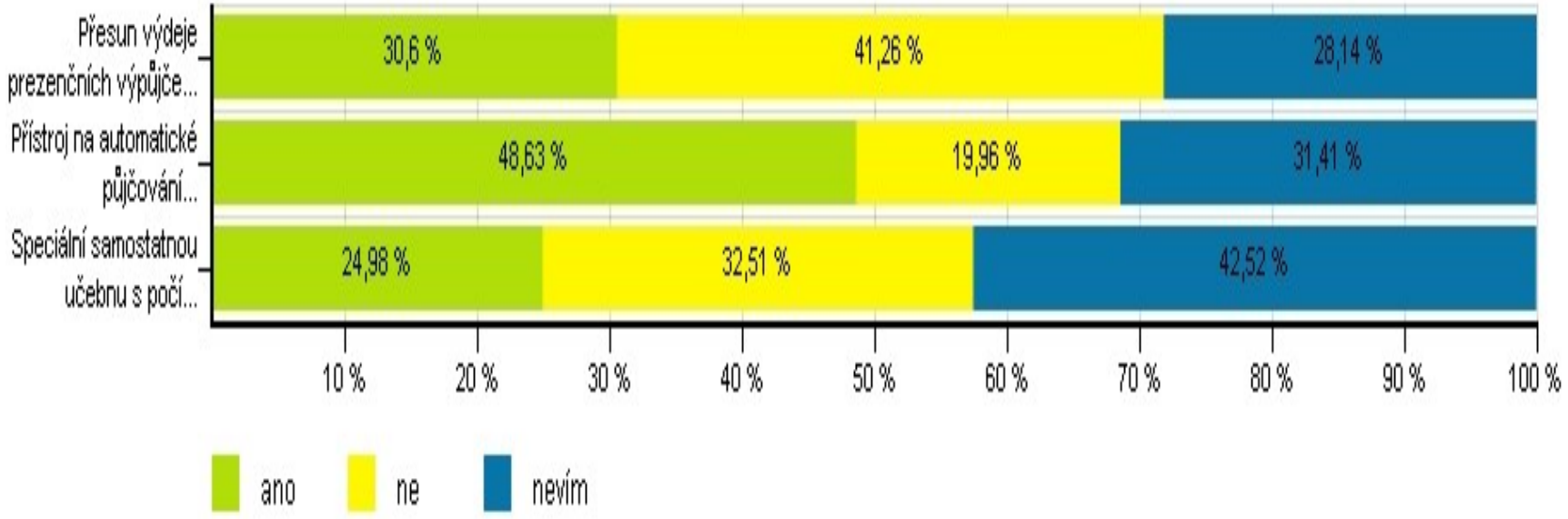

Dílčí aspekty v knihovně, tedy na prostorové a provozní vybavení

- ***Vyhovující aspekty v knihovně***
- 1. orientační systém – celkem dobré 81% (z toho výborné 40%, dobré 41%)
- 2. úroveň toalet – celkem dobré 81% (z toho výborné 41 %, dobré 40 %)
- 3. kontrolní bod - celkem dobré 70% (z toho výborné 35%, dobré 35%)
- 4. šatna – celkem dobré 71% (z toho výborné 32%, dobré 39%)
- 5. občerstvení – celkem dobré 39% (z toho výborné 15%, dobré 24 %)
- 6. připojení k notebooku, síti – celkem dobré 36% (z toho výborné 14 %, dobré 22 %)
- U připojení notebooku k síti se velké procento (43%) respondentů nevyjádřilo, to tedy znamená, že tuto možnost pravděpodobně nevyužívají, či je nezajímá.

Dílčí aspekty v knihovně

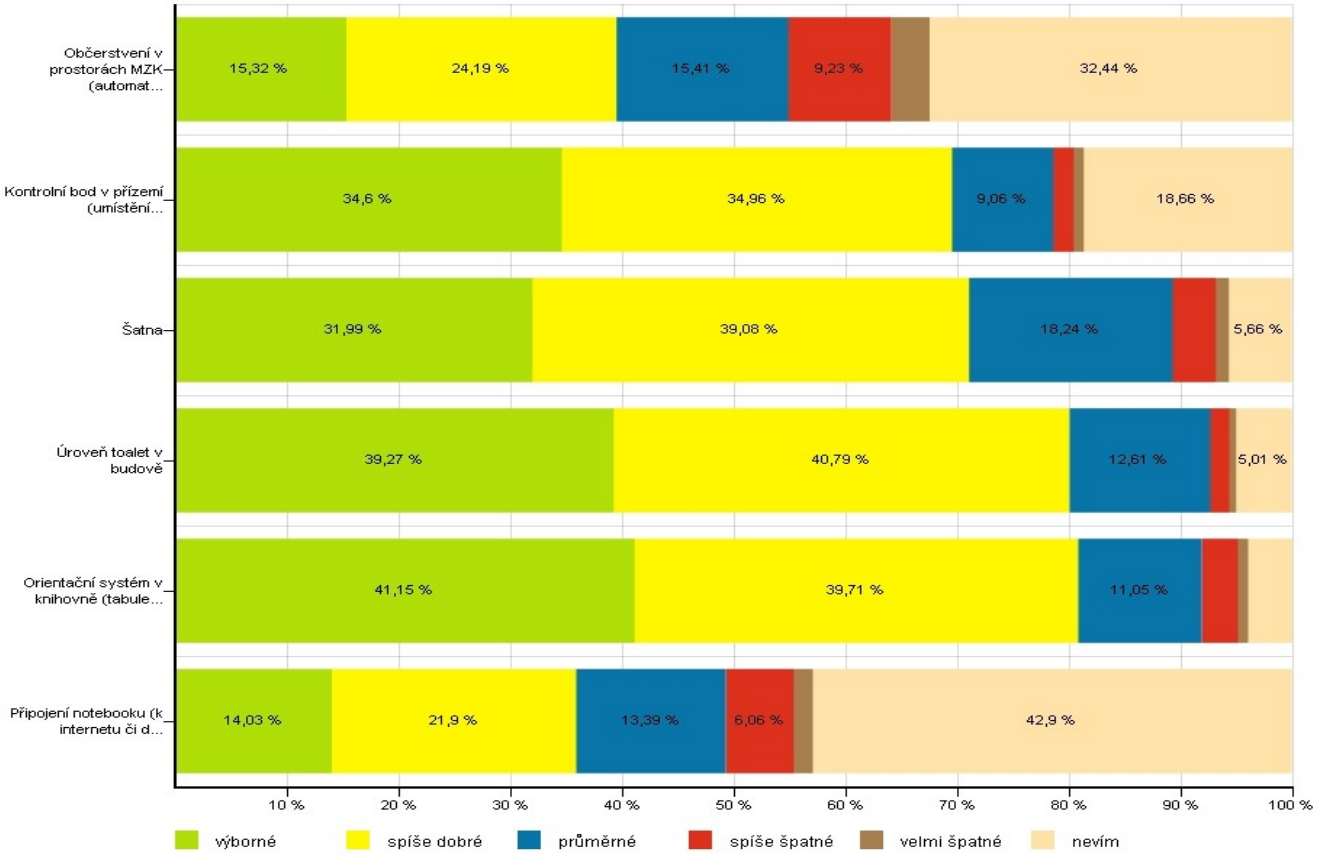

Knihovní fond

- U otázky zaměřené na skladbu knihovního fondu bylo zajímavé sledovat aspekt nespokojenosti s fondem.
- Nejvíce nespokojeni jsou respondenti s odbornou zahraniční literaturou (celkem špatné 29%).
- Dále byli respondenti nespokojeni s odbornými zahraničními časopisy – celkem špatné 25%, s českou odbornou literaturou – celkem špatné 24% a knižními novinkami- celkem špatné 24%.
- Pod 20% respondentů odpovědělo, že jim nevyhovují duplicitní exempláře starší české literatury- celkem špatné 19%, literatura pro výuku jazyků – celkem špatné 17% a slovenská odborná literatura – celkem špatné 16%.

Elektronické databáze

- U elektronických databází byla potvrzena malá využívanost elektronických odborných databází, což je problém, se kterým se potýká většina veřejných, ale i odborných knihoven.
- Z výzkumu vyplynulo, že přes čtvrtinu respondentů elektronické databáze nepoužívá (38%), občasné používání potvrdilo 24% respondentů a 35% vůbec neví, co databáze jsou.
- Uživatelé stále s odbornými databázemi příliš nepracují, proto je zde možnost pro kurzy informačního vzdělávání, které knihovny sice poskytují, ale často např. z kapacitních důvodů v omezené míře.
- Velké procento dotázaných (44%) tvrdí, že by uvítalo školení pořádané knihovnou, které by je přesvědčilo pracovat s databázemi.
- Respondenti se rovněž vyjadřovali i k dalším typům školení, z nichž největší zájem byl o školení, které učí jak pracovat s databázemi, na druhé pozici se umístili kurzy o tom, jak vyhledávat informace a na třetím místě byli kurzy o používání citací.

Reakce uživatelů na změny ve službách v MZK v roce 2010

- Poslední baterie otázek byla věnována změnám uskutečněným na podzim v roce 2010, Jednalo se tedy o zjištění, zda jsou uživatelé se změnami spokojeni a do jaké míry. Nejvíce spokojeni byly uživatelé s volným pohybem po budově (byl přesunut tzv. kontrolní bod z 2. patra do přízemí). Polovina všech respondentů chválila registraci zdarma pro studenty od 15 do 19 let a třetina byla spokojena s novými čtenářskými průkazy. Nejvíce nespokojeni byli respondenti s používáním nových kopírovacích strojů, které nabízí více uživatelských možností, ale jsou ve srovnání s původními složitější.

Hodnocení změn v září 2010

- 1. volný pohyb po budově (výborné 68%, chvalitebné 13%)
- 2. registrace zdarma od 15 do 19 let (výborné 50%, chvalitebné 7%)
- 3. nové čtenářské průkazy (výborné 34%, chvalitebné 18%)
- 4. zahraniční knihovny v budově (výborné 31%, chvalitebné 11%)
- 5. nový volný výběr (výborné 30%, chvalitebné 19%)
- 6. nové kopírovací stroje (výborné 22%, chvalitebné 12%)

Otevřené odpovědi v závěru dotazníku byly zaměřené především na celkovou spokojenost a nespokojenost s knihovnou a potvrdily výsledky celého kvantitativního šetření

- Nespokojenost:
- absenční výpůjčky (více), prezenční výpůjčky (pouze)
- personál – ochota, přístup, informace
- nový volný výběr – počet titulů, řazení
- více beletrie
- Spokojenost:
- vstřícnost a ochota personálu
- klidné prostředí
- prostor a budova obecně (včetně příjemného prostředí a atmosféry)
- volný pohyb po budově

Otevřené odpovědi – co se vám v knihovně líbí- výběr

- „Všechno…hlavně ochota některých zaměstnanců mně až přivádí k slzám - není myšleno ironicky:-).“

- „To je dlouhý seznam. Technická kn. v Praze se může jít zahrabat :)“

Otevřené odpovědi – co vám v knihovně chybí - výběr

- „Nechápu, proč je čtenář čím dál víc oddělován od výběru knih. Zobrazených obsahů v internetovém katalogu není mnoho, ale i tak je mnohem rychlejší v některých případech rychle ve volném výběru najít nejpřesněji knihu, kterou ke studijnímu tématu potřebuji. Některou by mě ani nenapadlo si z katalogu vybrat. Byla jsem šokovaná vykuchaným skladem.“

Otevřené odpovědi – co vám v knihovně chybí - výběr

- „Chybí pořádná šatna, kde by byly kromě malých skříněk také takové, kde si lze pověsit kabát. Takto jsou častější návštěvníci knihovny odsouzeni buď k tomu, aby chodili ve zmačkaných kabátech, nebo k tomu, aby platili za pověšení kabátu u šatnáře 5 Kč za každou návštěvu! Národní knihovna v Praze řeší nedostatek vysokých skříněk tím, že hlídaná šatna na kabáty je zdarma.“
- „Kopírovací centrum s dostatečným množstvím přístrojů, které bezproblémově fungují. Dřívější kopírovací centrum mi vyhovovalo, také staré kopírky ve studovnách byly dobré, nové se bohužel často zasekávají, oproti předchozímu stavu došlo tedy jednoznačně k zhoršení.“

- Výsledky zkoumání celkově potvrdily předpokládané čtenářské preference a návyky a to zejména v oblasti výpůjčních služeb a umístění knihovního fondu. Primárním požadavkem čtenářů je větší možnost absenčních výpůjček, a to jak u odborných knih, tak u beletrie, a dále rozšíření výpůjční doby o víkendu.
- Čtenáři se rovněž nebrání novým dispozicím v knihovně, jako jsou např. individuální, kolektivní či nonstop studovny, či přístroji na samoobslužné vracení knih. Šetření potvrdilo standardní chování uživatelů knihoven a většinovou spokojenost se službami knihovny a vnímání knihovny rovněž jako společenské a kulturní instituce.
- Řada respondentů oceňovala samotný výzkum, reflektování čtenářských potřeb, tedy proklientský přístup knihovny, intenzivnější kontakt se svými čtenáři a snahu změnit služby knihovny k lepší čtenářské spokojenosti.

Průzkum spokojenosti uživatelů v Knihovně univerzitního kampusu

- Od 27.11. 2010 do 16.1. 2011
- Dotazníkové šetření online formou
- 94% respondentů: studenti LF, PřF, FSpS
- Zpráva o šetření Informačním systému MU
- Převažuje kladné hodnocení poskytovaných služeb včetně profesionality personálu
- Spokojenost s nabídkou EIZ jako zdroje informací pro studium a výzkumnou činnost

Shodné problémy Kampus -MZK

- Otevírací doba
- Malé využívání EIZ
- Potřeba kurů IG
- Šatní skříňky

Shodná spokojenost Kampus - MZK

- Výpůjční služby
- Přístup knihovníků
- Spokojenost s fondem
- Webové stránky knihovny

Nové služby

- Individuální studijní boxy
- Kolektivní studovny
- Non-stop studovna
- Samoobslužné vracení i půjčování knih

Požadavky na MZK

- Absenční půjčování beletrie
- Více absenčních výpůjček
- Prodloužená otevírací doba
- Otevřeno i v neděli
- Prostory pro relaxaci (více klidových míst)

Výzkumy v knihovnách

- Výsledky: uživatelé jsou spokojeni s výpůjčními službami
- Větší část uživatelů tvoří ženy
- VŠ studenti
- Internet je přirozená součást
- EIZ stále problém
- Požadavek informačních kurzů

Užitečné zdroje:

- www.nkp.cz – ctenarstvi
- http://kisk.phil.muni.cz/wiki
- http://ctenarstvi.knihovna.cz/
- www.vyzkumyknihoven.cz
- Výzkum spokojenosti – benchmarking veřejných knihoven

Literatura

- RICHTER, Vít. Nad druhým reprezentativním výzkumem čtenářů a čtení v ČR : Jak navštěvujeme a využíváme knihovny?*Čtenář*, 2011, roč. 63, č. 3, s. 86-90.
- TRÁVNÍČEK, JIŘÍ. Nad druhým reprezentativním výzkumem čtenářů a čtení v ČR : Jací jsme čtenáři? Čtenář, 2011, roč. 63, č. 3, s. 83-86.
- PRÁZOVÁ, Irena. *Interpretace výzkumu v MZK : výzkum uživatelské spokojenosti v MZK*. Interní materiál MZK. 2011.
- *Výzkum Městské knihovny v Praze* . Dostupné na http://www.praha.eu/jnp/cz/home/zabava/multikultura/multikultura-mestska_knihovna_je_v_pohybu.html
- Trávníček, Jiří: *Čteme? Brno : Host.* 2008. 208 s.